

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rad u javnom interesu

Član 1

U članu 2 Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rad u javnom interesu riječi “jedinica za uslovnu slobodu” zamjenjuju se riječima: “direkcija za uslovnu slobodu”.

Član 2

U članu 10 poslije tačke 3 dodaje se nova tačka koja glasi:

Tačka 2 mijenja se i glasi:

“Vrši kontrolu izvršenja uslovne osude i pruža podršku i savjetovanje uslovno osuđenom licu”

“3a) sačinjava procjenu kriminogenih faktora (u daljem tekstu: procjena rizika) uslovno osuđenog lica na osnovu podataka dobijenih od uslovno osuđenog lica i podataka iz tačke 3 ovog člana.”

Član 3

U članu 11 poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi:

Tačka 3 mijenja se i glasi:

“Vrši kontrolu izvršenja uslovne osude sa zaštitnim nadzorom i pruža podršku i savjetovanje uslovno osuđenom licu”

“4a) sačinjava procjenu rizika uslovno osuđenog lica na osnovu podataka dobijenih od uslovno osuđenog lica i podataka iz tačke 3 ovog člana.

Član 4

U članu 17 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

“Sud može zatražiti izvještaj od Direkcije za uslovnu slobodu prije izricanja kazne rad u javnom interesu.”

Član 5

U članu 18 stav 2 poslije riječi “može” dodaju se riječi: “biti korisnik rada i”.

Član 6

U članu 22 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“Osuđeno lice se može obavijestiti o vremenu i mjestu potpisivanja Ugovora iz stava 1 ovog člana telefonskim putem ili drugim sredstvima elektronske komunikacije ukoliko na to da pristanak prilikom obavljanja razgovora iz člana 19 ovog zakona.”

Stav 2 mijenja se i glasi:

“Ako osuđeno lice ne pristane da potpiše ugovor iz stava 1 ovog člana ili se bez opravdanog razloga ne odazove radi potpisivanja ugovora Direkcija za uslovnu slobodu će o tome, bez odlaganja, obavijestiti sud koji je donio odluku u prvom stepenu.”

Dosadašnji st. 2 do 5 ovog člana postaju st. 3 do 6.

Član 7

U članu 23 stav 3 poslije riječi "od" brišu se riječi: „profesionalnih oboljenja i “.

Član 8

Član 26 mijenja se i glasi :

„Ukoliko nastanu okolnosti koje onemogućavaju izvršenje individualnog programa radnih aktivnosti, Direkcija za uslovnu slobodu vrši izmjenu tog programa i o tome obavještava osuđeno lice i pravno lice odnosno organizaciju kod koje osuđeno lice izvršava kaznu rad u javnom interesu.“

Član 9

Član 27 mijenja se i glasi:

„Osuđeno lice ili član uže porodice može Ministarstvu pravde podnijeti molbu, sa odgovarajućim dokazima, da se privremeno prekine izvršenje kazne rad u javnom interesu, i to:

- 1) u slučaju bolesti ili tjelesne povrede koja onemogućava izvršenje kazne
- 2) iznenadne teške bolesti člana uže porodice
- 3) u slučaju smrti člana uže porodice,
- 4) za žene zbog trudnoće i roditeljstva do prve godine života djeteta,
- 5) u slučaju potrebe obavljanja radova izazvanih elementarnom nepogodom usljed čega bi nastala znatna materijalna šteta po njega ili njegovu porodicu, ukoliko nema drugog radno sposobnog lica u užoj porodici osuđenog.

O molbi iz stava 1 ovog člana Ministarstvo pravde će odmah donijeti odluku, a najkasnije u roku od tri dana.

Protiv odluke iz stava 2 može se pokrenuti upravni spor.

O odluci kojom se odobrava prekid izvršenja kazne rad u javnom interesu, odnosno taj prekid produžava, Ministarstvo pravde obavještava sud koji je donio odluku u prvom stepenu i pravno lice, odnosno organizaciju kod koje osuđeno lice izvršava kaznu rad u javnom interesu.

Prekid izvršenja kazne rad u javnom interesu može se odobriti najduže do 30 dana, a za žene za vrijeme trudnoće i roditeljstva do prve godine života djeteta.

U slučaju iz stava 1 tač.1 i 2 ovog člana Ministarstvo pravde može zatražiti nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke. Troškovi vještačenja padaju na teret osuđenog.

Članovima uže porodice, u smislu ovog zakona, smatraju se bračni ili vanbračni partner, djeca, roditelji, brat, sestra, usvojlac i usvojenik.”

Član 10

Poslije člana 27 dodaje se novi član koji glasi:

“Član 27a

Osuđeno lice ili član uže porodice može Ministarstvu pravde podnijeti molbu za odlaganje izvršenja kazne rad u javnom interesu, sa odgovarajućim dokazima i to iz razloga koji su propisani ovim zakonom za prekid izvršenja kazne.

O molbi iz stava 1 ovog člana Ministarstvo pravde će donijeti odluku najkasnije u roku od osam dana.

Protiv odluke iz stava 2 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.”

Član 11

U članu 34 stav 1 riječi: “Komisije za uslovni otpust obrazovane u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje krivičnih sankcija” zamjenjuju se riječima. “suda o uslovnom otpustu”.

Član 12

U članu 35 stav 1 poslije tačke 3 dodaje se nova tačka koja glasi:

3a) Sačinjava procjenu rizika uslovno otpuštenog osuđenog lica na osnovu podataka dobijenih od uslovno otpuštenog lica i podataka iz tačke 2 ovog člana

U tački 6 riječi “komisije za uslovni otpust” zamjenjuju se riječju “suda”.

Član 13

U članu 39 stav 1 riječi “komisije za uslovni otpust” zamjenjuju se riječju “suda”.

Član 14

Član 40 mijenja se i glasi:

“Kad utvrdi da je uslovno otpušteno osuđeno lice u potpunosti ispunilo obaveze utvrđene rješenjem suda, Direkcija za uslovnu slobodu će odmah podnijeti izvještaj sudu za zamjenu ili ukidanje obaveze utvrđene rješenjem o uslovnom otpustu.”

Član 15

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu Crne Gore«.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rad u javnom interesu sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rad u javnom interesu pristupilo se iz razloga što je došlo do izmjena Krivičnog zakonika, a i usvojen je 2015. godine Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti kojim izmjenama je došlo do promjene nadležnosti za odlučivanje o uslovnom otpustu, kao i iz razloga potreba otklanjanja nekih nedostataka važećih zakonskih rješenja koji su uočeni u dosadašnjoj primjeni zakona od 2014. godine, naročito u odnosu na izvršenje kazne rad u javnom interesu.

Strategijom za izvršenje krivičnih sankcija kao poseban strateški cilj predviđen je jačanje izgradnje institucionalnih kapaciteta Direkcije za uslovnu slobodu u cilju nadzora osuđenih lica kojima su izrečene alternativne sankcije i mjere u cilju unapređenja primjene alternativnih sankcija i povjerenja pravosudnih organa u sistem izvršenja alternativnih sankcija. U skladu sa ovim strateškim ciljem Akcionim planom za implementaciju Strategije za izvršenje krivičnih sankcija definisane su i mjere i aktivnosti koje treba preduzeti u pravcu jačanja sistema alternativnih sankcija.

U skladu sa navedenim strateškim dokumentom, Programom rada Vlade za 2018. godinu za III kvartal predviđena je obaveza Ministarstva pravde da izradi Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rad u javnom interesu, na način da će se zakonom izvršiti usklađivanje sa izmjenama Krivičnog zakonika Crne Gore i Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti iz 2015. godine koje su usvojeni nakon početka primjene ovog zakona, kao i otklanjanje određenih zakonodavnih nejasnoća u dosadašnjoj praksi primjene zakona.

III USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Nije bilo relevantnog zakonodavstva sa kojim je trebalo da se vrši usaglašavanje sa pravnom tekovinom Evropske unije, kao i potvrđenih međunarodnih konvencija sa kojima bi proizlazila obaveza da se vrši usaglašavanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rad u javnom interesu.

IV OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Predlogom zakona u članu 1 predlaže se terminološka izmjena naziva Direkcija za uslovnu slobodu u skladu sa nazivom ove organizacione jedinice u okviru Direktorata za izvršenje krivičnih sankcija u Ministarstvu pravde.

Članom 2 i 3 predlaže se izmjena člana 10 i 11 u smislu da Direkcija za uslovnu slobodu vrši kontrolu izvršenja uslovne osude i uslovne osude sa zaštitnim nadzorom i pruža podršku i savjetovanje uslovno osuđenom licu, kao i da sačinjava procjenu kriminogenih faktora odnosno procjenu rizika uslovno osuđenog lica na osnovu podataka dobijenih od uslovno osuđenog lica i podataka pribavljenih po službenoj dužnosti.

Članom 4 predlaže se izmjena člana 17 u smislu da sud prilikom donošenja odluke da li će izreći kaznu rad u javnom interesu zatražiti izvještaj od Direkcije za uslovnu slobodu prije izricanja kazne rada u javnom interesu o mogućnosti da se kroz izricanje ove alternativne sankcija postigne svrha kažnjavanja, kao i da Direkcija kroz izvještaj da svoju procjenu da li je uopšte moguća primjena kazne rad u javnom interesu prema tom izvršiocu krivičnog djela. Ovo je novina koja se daje kao mogućnost sudu, ali ne kao obaveza imajući u vidu slobodu sudijskog uvjerenja prilikom donošenja odluke.

Članom 5 predlaže se izmjena člana 18 u smislu jasnog propisivanja da i Ministarstvo pravde može biti korisnik rada kao i drugi organi državne uprave, s obzirom na dosadašnju dobru praksu.

Članom 6 predlaže se izmjena člana 22 u smislu jasnijeg propisivanja upravnog postupanja Direkcije za uslovnu slobodu u odnosu na obavještavanje osuđenog lica u cilju efikasnijeg postupanja, a što je i u skladu sa novinama iz zakona o upravnom postupku kojim se predviđa mogućnost korišćenja telefonske ili druge elektronske komunikacije u smislu obavještavanja i dostavljanja strankama.

Članom 7 predlaže se izmjena člana 23 s obzirom da se lica za ovu vrstu rada mogu osigurati od povreda na radu, a ne i od profesionalnih oboljenja imajući u vidu da ovaj rad u javnom interesu ne može biti kraći od 60 časova niti duži od 360 časova i izvršava se za vrijeme koje ne može biti kraće od 30 dana, niti duže od šest mjeseci.

Članom 8 predlaže se izmjena člana 26 u smislu da ukoliko nastanu okolnosti koje onemogućavaju izvršenje individualnog programa radnih aktivnosti, Direkcija za uslovnu slobodu vrši izmjenu tog programa i o tome obavještava osuđeno lice i pravno lice odnosno organizaciju kod koje osuđeno lice izvršava kaznu rad u javnom interesu.

Članom 9 predlaže se izmjena člana 27 u smislu ko i iz kojih razloga može tražiti prekid izvršenja kazne rad u javnom interesu, kao i usaglašavanje sa izmjenama Zakona o upravnom postupku da se više nema konačnih odluka u upravnom postupku.

Članom 10 predlaže se dopuna u smislu propisivanja kad i ko može da traži odlaganje početka izvršenja kazne rad u javnom interesu s obzirom da to nije do sad bilo propisano, a da su postojali opravdani razlozi da je trebalo odložiti početak izvršenja kazne. Tako je predviđeno da osuđeno lice ili član uže porodice može Ministarstvu pravde podnijeti molbu za odlaganje izvršenja kazne rad u javnom interesu, sa odgovarajućim dokazima, i to iz razloga koji su propisani ovim zakonom za prekid izvršenja kazne.

Članom 11 predlaže se izmjena člana 34 kojom se vrši usaglašavanje u u smislu što je za donošenje odluke o uslovnom otpustu nadležan sud u skladu sa Zakonom o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti od 18. jula 2015. godine.

Članom 12 predlaže se izmjena člana 35 u smislu da Direkcija za uslovnu slobodu treba da sačinjava procjenu rizika uslovno otpuštenog osuđenog lica.

Članom 13 i 14 predlaže se terminološko usaglašavanje sa izmjenama nadležnosti za odlučivanje o uslovnom otpustu i sa nadležnošću suda da odlučuje o opozivu i zamjeni ili ukidanju obaveza određenih uz uslovni otpust.

Članom 15 predloženo je stupanje na snagu izmjena i dopuna osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva u Budžetu Crne Gore.